

Vår saksbehandler

Vår dato

2025-07-02

Vår referanse

Tidligere dato Tidligere referanse

Til

Luftfartstilsynet
Postboks 243
8001 BODØ

Kopi til

Søknad om opprettelse av restriksjonsområde Rena.

1 Bakgrunn

Forsvaret ønsker med dette å søke om etablering av permanente restriksjonsområder i området Rena, som kan aktiveres og deaktiveres etter fastsatte vilkår i tråd med prinsippene om fleksibel bruk av luftrommet (FUA).

Rena har blitt en av de områdene i Norge hvor tettheten av Forsvarets UAS er høyest, og i 2024 ble det gjennomført ubemannet luftaktivitet der i 39 av årets uker, med flere systemer av gangen.

For å ivareta flysikkerheten, og hindre potensielle hendelser, ønsker Forsvaret å opprette et restriksjonsområde rundt Rena.

2 Drøfting

1) *Søknad*

Forsvaret har behov for å etablere restriksjonsområder i område Rena for å gjennomføre rutinemessig trening og øving med UAS. Vi ønsker å imøtekomme utviklingen ved bruk av avanserte systemer med lang rekkevidde, høy operasjonstid og større operasjonshøyde.

Det er ønskelig at området skal være AMC styrt. De skal kunne bestilles dagen før planlagt aktivitet, og aktiveres 30 minutter før aktiviteten skal forekomme. I lys av den raske utviklingen i verden med tanke på UAS, og Forsvarets fremtidige anskaffelser av større UAS, ønsker Forsvaret at dette område skal kunne aktiveres opp til FL150. Områdene vil imidlertid bare bestilles i det høydesjiktet Forsvaret faktisk har behov for. Bestilling og aktivering av områdene vil bli gjort i samsvar med FUA avtalen.

Etablering av restriksjonsområder vil sikre en reell segregering mellom militære UAS operasjoner og sivil luftfart. Ved å følge prinsippene for fleksibel bruk av luftrommet, der områdene aktiveres 30 min før de er tiltenkt brukt, vil sannsynligvis Forsvaret legge mindre beslag på luftrommet enn hva som er tilfelle i dag.

Postadresse

Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer

Besøksadresse

Reitan
8058 TVERLANDET

Sivil telefon/telefaks

/

Militær telefon/telefaks

Epost/ Internett

postmottak@mil.no
www.forsvaret.no

Vedlegg

Organisasjonsnummer

NO 986 105 174 MVA

a) angi hvilken tidsperiode søknaden gjelder

Det søkes om AMC styrt permanent restriksjonsområde fra 1. februar 2026, eller så raskt det lar seg gjøre. Områdene må kunne bestilles alle tidspunkt på døgnet.

b) angi hvilke restriksjoner det er behov for

All flyvning med sivile luftfartøy skal være forbudt når restriksjonsområder er aktivert med mindre man får tillatelse fra JAOC. Dette gjelder både kommersielle og private aktører. Forsvaret har behov for at luftrommet kan stenges for andre aktører slik at ikke andre luftfartøy befinner seg i det området Forsvaret skal operere i.

c) beskrive hvilke farefulle aktiviteter som vil foregå

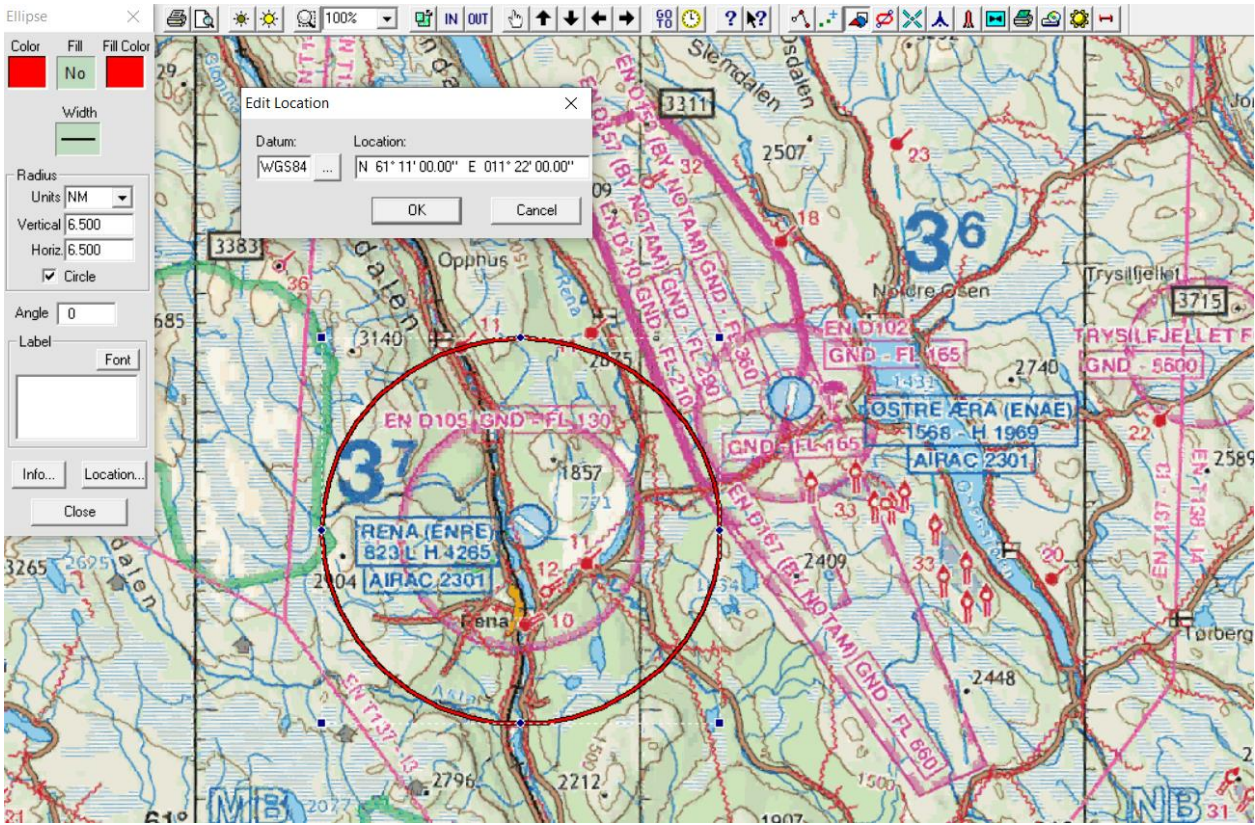
Militær aktivitet.

d) gi en detaljert beskrivelse av eventuelle planlagte flyaktiviteter i området

Militær UAS flyging VLOS og BVLOS dag og natt.

e) angi skriftlig og ved anmerking på kart hvilket område søknaden gjelder og områdets høyde og bredde med nødvendige sikkerhetsmarginer

Områdets koordinater Rena 611100N 0112200E Radius 6.5 NM	<u>GND – FL150</u>	Merknad: Faktisk høyde i henhold til behov
---	---------------------------	---

f) dokumentere at lufttrafikkjenesten og berørte flyplassoperatører er konsultert

g) foreslå hvordan lufttrafikken som berøres av området, kan håndteres, og oppgi en kontaktperson for trafikkhåndteringen

Lufttrafikken rutes utenom angitte restriksjonsområd. I de tilfeller annen lufttrafikk MÅ entre områdene, eksempelvis søk eller redning inne i området, kan JAOC kontaktes for å stanse militær aktivitet. Det kan søkes pr e-post til JAOC@mil.no. For oppdukkende hendelser vil kontaktnummer til JAOC være +47 7789 4206.

h) foreslå prosedyrer for kontakt med lufttrafikkjenesten og luftfartsoperatører etter at området er opprettet

I henhold til AMC avtalen.

Hvis behov, opprettes det en prosedyre mellom lufttrafikkjenesten og JAOC for å stanse militær aktivitet i området. JAOC vil være ansvarlig for å etablere interne prosedyrer slik at militær aktivitet kan avsluttes hurtig.

i) oppgi en eller flere kontaktpersoner for søknaden

3 Konklusjon

Forsvaret søker med dette om å opprette restriksjonsområder Rena.